

Патријарх Порфирије: Нека је благословена свака мајка и свака жена

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 28. децембра 2025. године у храму Светог Саве на Врачару

Браћо и сестре, много је званих, али је мало изабраних (Мт 22,14). Ова реч се односи на позив Божји људима и говори о томе какав је став Бога у односу на људски род. Из последњих реченица ове приче – из одломка Јеванђеља по Луки које говори о Царству Божјем, о циљу због којег је створен човек и о вези између те две чињенице – сазнајемо: Много је званих, али је мало изабраних.

Домаћин који прави гозбу позива најпре на ту гозбу оне који су њему познати, који су његовог статуса и који су њему равни, позива најпре оне за које би се подразумевало да ће се одазвати пријатељу, да ће се одазвати неком који је њима близак. А видимо из ове приче да то не бива тако. Гозба је заправо Царство Божје, а домаћин из ове приче, у преносном значењу, јесте сам Господ. Позвани су у тајну Царства Божјег најпре они који су по промислу Божјем изабрани да сведоче истину о Њему. А ми да не говоримо о изабраном народу Божјем из Старог Завета, рећи ћемо само да се подразумева да Црква

као изабрани народ Божји, као Нови Израиљ, јесте сама тајна Царства Небеског, Царства Божјег, и да они који су Црква, који су у Цркви, боље и више него други чују позив Божји, чују Његову реч и одазивају се на њу. Другим речима, подразумева се да ћемо ми, када мислимо о себи као православним хришћанима, као Цркви Божјој, јасније чути реч Божју, а онда држати и испуњавати ту реч Божју пре него други. То значи одазвати се на позив Божји.

Господ, говорећи ову причу, указује на то да често они за које би се мислило да више него неки други, јер су више добили у духовном смислу те речи, испуњавају оно на шта их и Господ позива и испуњавајући оно на шта их и Господ позива јесу истински и прави сведоци, али истовремено испуњени су и већом благодаћу, имају веће дарове, имају плодове сарадње свог одзива на призив Божји и благодати Божје, имају и већу благодат, а дарови које добијају су скупоченији. Нажалост, Господ указује на то, јер Његова реч како је имала снагу онда има је и сада, да многи којима је више дато нису довољно одговорни и запостављају дар Божји, заборављају да све оно што јесу и што имају јесте дар и да се на дар узвраћа благодарењем, узвраћа се уздарјем, одазива се на оно на шта Господ позива, а тај позив јесте пуноћа живота, јесте радост, јесте лепота, јесте смисао постојања.

То често бива због тога што, иако у молитви говоримо: Оче наш, који си на небесима, да се свети име Твоје, да дође Царство Твоје и да буде воља Твоја; то само изговарамо, а није реалност које се држимо, није наша свакодневница, нисмо испуњени тим речима и те речи не значе смернице нашег живота и нашег постојања. Да дође Царство Твоје значи да љубав Божја, да Он сам, Господ који јесте носилац Царства Божјег и присуство Царства Божјег у историји, треба да буде мера наших помисли и наших речи и наших дела, корен, почетак и крај свега оног што мислимо, говоримо и деламо. Нажалост, то је често само спољашњи амблем, то је често само декор, а не оно у чему јесмо и крећемо се. И такав став, такав наш избор и таква наша свакодневница чини да ми сами себе поткрадамо, сами себе лишавамо лепоте, радости, мира и смирења унутрашњег, спремности на трпљење и стрпљење.

То није оно што би требало да буде истинска и права вера, а права вера значи да Христос буде у центру нашег живота, да Он буде наша мера, да Он буде први, јер када је Он центар и мера и када је први, све остало нама постаје јасно и разумљиво. Онда не видимо само површину, него имамо могућност и дар да созерцавамо тајну живота. И не само то да нам тада све постаје јасно,

него нам тада све постаје и лако, тада у свему видимо смисао, тада видимо да све што нам од Бога долази и што нам се чини понекад да је препрека и да је тешкоћа, да је мука, бива и радост и у томе видимо смисао, тада разумемо да је то што нам се дешава у датом тренутку једино исправно, једино добро и корисно за наше спасење.

У овој причи видимо и то да често Господ није на првом месту у нашим животима. Имамо важнија посла, понекад то може бити брига о нашем имању, понекад то може бити брига о нашој позицији у друштву. Као што видимо у овој причи, један се изговара тиме што је купио волове, па мора да види да ли је све у реду са њима, да ли је платио колико треба, да ли је платио вишу цену, да ли ти волови по свом квалитету одговарају ономе што је био његов расход. У другој прилици неко има важнија посла, треба да сретне пријатеље, треба да посети своје ближње и оставља Господа да Он дође тек када се обаве послови које мисли да су њему важни, а заправо брига о присуству Божјем, који јесте ту и сада, брига о томе да Га што боље видимо и разумемо и унесемо у свој живот, не искључује све остало. Напротив, и остале наше бриге и остали наши ангажмани добијају свој смисао, добијају свој значај и боље резултате доносе тек онда када започну Христом, када то што чинимо чинимо из љубави према Христу, чинимо из осећања потребе да му узвратимо за његову љубав, за Његове дарове, јер и посао који смо обавили, и ближњи наши, и наши успеси, и наши узлети, чак и у нашем духовном животу, не би могли бити без Њега.

Дакле, да би и наша потврда на сваком другом пољу имала смисао и радост и донела на крају истински, духовни, суштински мир, мора бити утемељена на нашем поверењу у Христа. Зато и говоримо: Да дође Царство Твоје и да буде воља Твоја, не да ми вршимо изборе и спроводимо оно што ми мислимо да је исправно, него да најпре молимо Господа да Он буде тај који уређује, који креира све оно што јесмо и све оно што је наше. А Царство Божје да дође, Царство Његово, подразумева да су сви позвани и да често они за које нисмо очекивали усклађују свој живот и своју вољу са вољом Божјом. И зато ћемо, како сведочи предање наше Цркве и светитељи Божји, бити изненађени кад, ако Бог да, будемо удостојени да дођемо у близину Христову, у Царство Његово, кога ћемо све тамо затећи, многе за које смо очекивали да их тамо неће бити, а треба да се молимо да сви буду. Многи за које се нисмо надали и мислили смо да су далеко од Дома Божјег наћи ће тамо место, јер су били невидљиви, имали су смирење, смиреноумље, имали су осећање да су недостојни, да су грешни, да нису заслужили да их Господ воли, да их милује.

То је мера и то је критеријум који ће их удостојити да се нађу у близини Божјој, али то је критеријум којег треба и сви ми да се држимо. То је смиреноумље, браћо и сестре. То подразумева да се не уздамо у себе него да се уздамо у силу и у благодат Божју, а у исто време чинимо све што можемо и што треба да чинимо. То нас онда подстиче на молитву, на подвиг, буди нас из лењости. То је, браћо и сестре, смиреноумље, то осећање да смо недостојни, да смо грешни, да смо гори од свих. Апостол Павле каже: Ја сам гори од свих, грешнији од свих (1Тим 1,15), и он при том говори оно што осећа. Шта онда било ко од нас да помисли, камоли да каже!?

Међутим, у том сазнању и у тој спознаји не лежи очајање и малодушност, него радосна туга, како кажу свети Оци. У томе лежи оптимизам и нада, јер се не надамо у себе слабашног и слабашну, него се уздамо у силу и љубав Божју. И зато, браћо и сестре, сви су позвани. Нема разлике међу људима. Бог све воли, а ми треба да се одазивамо и да се молимо за сваку душу живу јер, како апостол Павле каже у Посланици Коринћанима (1Кор 12, 13), коју смо такође чули: Нема Грка и Јеврејина, нема роба и господара (Гал 3, 28; Кол 3, 11), нема преграда, нема непријатељства, нема супротности. У Господу постоје различитости као различити дарови и потенцијали, али сви служе да сви будемо једно у Њему, Господу Исусу Христу, коме нека је слава у векове векова. Амин.

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија после свете Литургије

Знајмо да мајка није тек једно од бића, познаника наших, па макар они били и ближњи, него да је мајка светиња и да водимо рачуна да нам се не деси да имамо времена за све и да нам је све прече и важније од мајке, да нам се не деси да хоћемо да постигнемо све остало, а да за мајку увек мислимо: има када, има времена. Мајка је биће које је чезне за својом децом без обзира како ми њу у неким тренуцима свог живота доживљавамо, јер крајњи смисао и извор снаге, постојања и живота мајке јесте њен пород, јесу њена деца. Један човек, када се његова супруга упокојила, а он је отац епископа, рекао ми је (мени је тада мајка још увек била жива): Мајка је мајка. Мајка нема цену! Свети владика Николај говори да је мајка најближе биће Богу од свих створења, јер Господ је, сам Бог, Син Божји, дошао у овај свет преко Пресвете Богородице Духом Светим. Она је Његова Мајка и читаво Њено биће је била љубав према Сину свом. Међутим, Господ није оставио своју Мајку без бриге, без старања о Њој и после свог узношења на небо. Дакле, данас, на Материце, да се молите Богу најпре за мајке, да им Господ да снаге да носе

крст мајчинства, али и да се молимо Богу да се њихове молитве не само умножавају, него и да буду и испуњене молитве које оне упућују за нас. Нека је срећан празник Материце и нека је благословена свака мајка и свака жена.

spc.rs